

De moderne gymzaal: Sportgerelateerde ruimten

13

Naast sportruimten, kleed-wasruimten en de toestellenberging zijn er nog andere sportgerelateerde ruimten en algemene ruimten die in een sportaccommodatie nodig zijn. De sportgerelateerde ruimten die relevant zijn voor het bewegingsonderwijs worden in dit artikel besproken. In het volgende artikel (14) komen de algemene ruimten aan de orde. Voor docenten bewegingsonderwijs lijken de sportruimte en een werkruimte voor docenten relevanter dan andere ruimten, maar alle ruimten zijn nodig om bewegingsonderwijs en sporten goed en veilig mogelijk te maken. | Folkert Buiters en Odine Wenting.

Welke ruimten zijn nodig

De ruimten die nodig zijn, zijn deels onafhankelijk en deels afhankelijk van het type sportruimte. Een eenvoudige

gymzaal, een sportzaal en een sporthal verschillen in de ruimten die nodig zijn, zoals is gebleken in de artikelen over toestellenberging (11) en

kleed-wasruimten (12). Iedere accommodatie vraagt om sportgerelateerde ruimten die passen bij die specifieke sportaccommodatie.

Sportgerelateerde ruimten

Sportgerelateerde ruimten voor het bewegingsonderwijs, anders dan de toestellenberging en kleed-wasruimten, zijn:

- docentenruimte, of personeelsruimte
- toiletten
- EHBO-massageruimte
- ruimte voor lockers

Docenten-, of personeelsruimte

Een docenten- of personeelsruimte biedt de docent bewegingsonderwijs de gelegenheid om zich even terug te trekken, lessen voor te bereiden, of een gesprek te voeren met een leerling, of met collega's.

De oppervlakte van de ruimte moet worden afgestemd op het aantal sportruimten in de accommodatie en het te verwachte aantal docenten, trainers en andere medewerkers die de ruimte gebruiken. Voor een in pandige gymzaal bij een basisschool wordt deze ruimte ten onrechte vaak weggelaten. De oppervlakte is ten minste 12 m². De ruimte beschikt in ieder geval over:

- een tafel;
- voldoende stoelen;
- voldoende lockers;
- een storingsvrije Wifi-verbinding;
- een pantry voor koffie, thee en dergelijke;
- zes dubbele contactdozen, gelijkmatig verdeeld over de wanden, 200 mm boven de vloer.

De ruimte kan worden ingezet als vergaderruimte om optimaal gebruik te bevorderen. De ruimte heeft bij voorkeur zicht op de sportruimte(n). Er zijn deuren naar de verkeersruimte en naar de sportruimte.

EHBO-ruimte

Toiletten

Toiletten in kled-wasruimten zijn in artikel 12 besproken. Toiletgroepen sportaccommodaties dienen te voldoen aan het Bouwbesluit en aan een aantal door NOC*NSF, de sportbonden en KVLO gehanteerde voorschriften en richtlijnen. De belangrijkste daarvan worden besproken. Goede en schone toiletten zijn noodzakelijk voor welbevinden, hygiëne en gezondheid.

Alhoewel in dit artikel toiletten voor dames en heren worden besproken, zou kunnen worden gekozen voor genderneutrale toiletten en een aparte ruimte voor urinoirs. Een MIVA-toilet op iedere verdieping en in iedere toiletgroep is het uitgangspunt.

Aantal toiletten

Er dient ten minste één toiletgroep per sportaccommodatie te zijn. Het aantal toiletten is afhankelijk van het aantal gelijktijdig te verwachten gebruikers van de sportaccommodatie. Uitgangspunt is dat niet meer dan 30 personen aangewezen zijn op één toilet.

Er is bij voorkeur een aparte toiletgroep voor personeel, een aparte toiletgroep voor toeschouwers en voor de horeca dient een aparte toiletgroep nabij de horeca te zijn.

Maak toiletgroepen niet te groot. Het is dan beter om twee toiletgroepen te plaatsen in de accommodatie. Voor een gymzaal voldoet een toiletgroep met twee toiletten en twee urinoirs. Een van de toiletten kan tevens een MIVA-toilet zijn.

Toiletgroep

Een standaard toiletgroep bestaat uit:

- een ruimte voor herentoiletten;
- een ruimte voor damestoiletten;
- vrijhangende herentoiletten en urinoirs;
- een voorportaal voor het herentoilet;
- vrijhangende damestoiletten;
- een voorportaal voor het damestoilet.

De voorportalen van de heren- en damestoiletten hebben elk ten minste twee wastafels.

Overige voorschriften en richtlijnen toiletten

Voor de afmetingen, de temperatuur, ventilatie en inrichting van toiletten wordt geadviseerd om een specialist in te schakelen. Vaak is de schrijver van

het Programma van Eisen de sporttechnische deskundige die hierover kan adviseren.

EHBO-massageruimte

Een school en/of de sportaccommodatie beschikt over een EHBO-ruimte, of een ruimte die daarvoor kan worden gebruikt. Een EHBO-ruimte heeft een oppervlakte van ten minste 10 m². Een EHBO-ruimte in een sportzaal, of sporthal die tevens als massageruimte wordt gebruikt, heeft een oppervlakte van ten minste 15 m². Een school met een enkelvoudige gymzaal zal vaak een bepaalde ruimte in de onderwijsaccommodatie voor EHBO gebruiken.

Inrichting EHBO-ruimte

De EHBO-ruimte beschikt in ieder geval over:

- een tafel;
- twee stoelen;
- een kast voor het opbergen van EHBO-materiaal;
- een behandeltafel;
- een brancard;
- een volledig gevulde EHBO-koffer (een volle koffer en een koffer in gebruik is uitgangspunt);
- een wastafel met warm en koud water;
- een spiegel boven de wastafel;
- een laaggeplaatste voetenwasbak met warm en koud water;
- een langwerpige spiegel met een hoogte van ten minste 800 mm, die rondom, vlak in de wand is opgenomen;
- een storingsvrije Wifi-verbinding;
- een wandcontactdoos naast de wasbak met spiegel;
- voldoende dubbele contactdozen, gelijkmatig verdeeld over de wanden op 200 mm boven de vloer.

Er dient een AED in de EHBO-ruimte te zijn, of aan de wand in de verkeersruimte nabij de EHBO-ruimte.

Ruimte voor lockers

Lockers zijn een goede manier om tassen, materialen en persoonlijke spullen in op te bergen. Afhankelijk van de situatie kunnen persoonlijke lockers worden geplaatst in de verkeersruimte of bij de entree. Lockers zijn bij voorkeur in het zicht van de beheerder en/of nabij de kled-wasruimten geplaatst. Lockers

vragen om ruimte. Lockers kunnen in de ruimte staan, maar kunnen beter worden ingebouwd in de wand.

Lockers

Lockers hebben verschillende vormen van toegang en afsluiting. Lockers zonder betaling kunnen worden afgesloten met een codeslot. Afsluiten van lockers met detectie voor onrechtmatig openen, wordt aanbevolen. Dit kan worden gekoppeld aan een specifiek alarmsysteem dat beschikbaar is voor de beheerder. Afsluiten met een hangslot wordt afgeraden. Als men wil inbreken, wordt de locker vaak zwaar beschadigd door dat type slot.

Overige sportgerelateerde ruimten

Informatie over overige sportgerelateerde ruimten die nodig zijn voor wedstrijdsport, zoals tribunes, ruimte wedstrijdleiding, ruimte dopingcontrole en ruimte media is verkrijgbaar bij de auteurs. ●

Contact

folkertbuit@gmail.com
info@odinwenting.nl

Folkert Buit is programmamanager multifunctionele accommodaties
Odin Wenting is sporttechnisch en bouwkundig adviseur sportaccommodaties

Foto's

Odin Wenting

Kernwoorden

huisvesting, gymzaal, sportgerelateerde ruimten, docentenruimte, EHBO,